

Ефективна комунікація	Самоконтроль	Емпатія	Кооперація	Аналіз проблем і прийняття рішень	Запобігання конфліктам та їх розв'язання	Асертивність	Самооцінка, самоповага	Повага до прав людини	Гендерна чутливість	Активне громадянство
-----------------------	--------------	---------	------------	-----------------------------------	--	--------------	-------------------------------	-----------------------	---------------------	----------------------

Тренінг 7. Характер людини

Мета

Сформувати уявлення про зовнішню і внутрішню красу; навчити розпізнавати позитивні й негативні риси характеру, мотивувати дітей удосконалювати свій характер.

Результати навчання

Наприкінці заняття учні:

- розпізнають поняття «характер» і «зовнішність»;
- пояснюють, чому внутрішня краса людини важливіша за зовнішню;
- називають позитивні й негативні риси характеру;
- демонструють бажання вдосконалювати свій характер.

Обладнання і матеріали

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до інтернету, мультимедійний проектор (бажано).

Що підготувати заздалегідь

- Роздрукувати роздавальні матеріали для учнів.
- Перевірити презентацію до теми «Характер людини» та відео.

Орієнтовний план уроку

Стартові завдання	5 хв
Гра «Відгадай, хто це»	5 хв
Вправа «Зовнішня і внутрішня краса»	9 хв
Руханка	3 хв
Вправа «Риси характеру й ознаки здоров'я»	5 хв
Обговорення казки «Ліки від ліноців»	9 хв
Підсумкові завдання	4 хв
Усього тривалість	40 хв

Стартові завдання (повторити попередній матеріал і перейти до нового)

1. Зворотний зв'язок із минулим заняттям: «Про що ми говорили на минулому уроці?» Вислухайте відповіді дітей, підсумуйте сказане.
2. Оголосіть тему уроку «Сьогодні ми будемо говорити про людину, її зовнішність і характер».
3. Слово вчителя: «Сукупність видимих ознак людини (колір очей, волосся, зріст) — це її зовнішність. Якості, що виявляються у поведінці людини, — це її характер».
4. Вправа на знайомство. Запропонуйте дітям по черзі назвати своє ім'я, одну рису своєї зовнішності та одну рису характеру.

Якщо у класі надто багато учнів або у вас не вистачає часу, виконайте цю вправу в парах.

Гра «Відгадай, хто це?» (навчити учнів розрізняти зовнішність і характер)

Поясніть учням правила гри: «Ведучий виходить з класу, а всі інші домовляються, кого з них він має відгадати. Повернувшись до класу, ведучий може поставити запитання про зовнішність або риси характеру людини, а після цього назвати її ім'я. Незалежно від результату, наступним ведучим стає той, чиє ім'я відгадували».

Примітка: виконуючи цю вправу, стежте за часом.

Орієнтовні запитання:

- Це хлопчик?
- Ні!
- У неї довге волосся?
- Так!
- Вона сміхотлива?
- Так!
- Це Іринка.
- Правильно!

Запитання для обговорення:

- Де названо ознаки зовнішності Іринки? (*Довге волосся.*)
- Де названо ознаки її характеру? (*Сміхотлива.*)

Підсумуйте: «Ми відрізняємося одне від одного зовнішністю і характером».

Вправа «Зовнішня і внутрішня краса» (вчитися розрізняти зовнішню і внутрішню красу людини)

1. Проблемне запитання.
  - Запитайте дітей: «Як ви гадаєте, що таке внутрішня краса людини?» Вислухайте всі відповіді, не виправляючи і не коментуючи їх.
2. Запропонуйте учням прочитати вірш «Це — людина» (*Завдання 1 у Роздальних матеріалах для учнів*).

Завдання 1

Це — людина

Руки, ноги — все на місці,
і на шії голова...
Зовні схожих на людину
ви не бачили, бува?
Не секрет, на двох стоячих
кожен день стрічам ми,
та не всіх прямоходячих
називаємо людьми.
Зовнішність введе в оману —
вчить нас істина проста,
увиразное людину
серце, розум, доброта.
Не чуприна красить сина,
красить дононо не коса,
а показує людину
її внутрішню красу.
Коли кажеш: «Це — людина», —
поміркуй, не помилиш,
не суди за тим, що ззовні,
а всередину дивись.

Леся Вознюк

✓ Що мають на увазі, коли кажуть про когось «Людина з великої літери»?

Запитання для обговорення:

- Що мають на увазі, коли кажуть про когось: «Людина з великої літери»?
- Що, на вашу думку, означають вислови «добрий характер», «лагідна вдача»?

Підсумуйте: «Внутрішня краса виявляється у вчинках людини».

3. Перегляд відео «Забери мене додому» (3:00 хв)

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/Zaberi-menya-domoy/>

Запитання для обговорення:

- Чому дівчинка хотіла забрати додому білого пуделя?
- Який характер був у пуделя?
- Чому дівчинка вибрала інше цуценя?

Підсумуйте: «Головне в людині – її внутрішня краса. Людина може бути зовні не дуже гарною, але доброю і лагідною. За це її любитимуть і поважатимуть, вона матиме багато друзів».

Руханка (розпізнавання позитивних і негативних рис характеру)

Учитель називає рису характеру. Якщо ця риса позитивна, діти підносять угору руки й аплодують. Якщо негативна – опускають руки і тупотять ногами.

(Лагідність, упертість, толерантність, неохайність, охайність, чуйність, щедрість, лінь, щирість, працьовитість, жадібність, байдужість, хитрість, грубість, доброта.)

Обговорення казки «Ліки від лінощів» (пояснити, що риси характеру можна змінити наполегливою працею над собою)

Запропонуйте учням прочитати вголос казку із Завдання 2 у Роздавальних матеріалах для учнів або зробіть це самі.

Завдання 2

 Ліки від лінощів

Зайчиха Ліза привела до лікаря сина Вушка. Він був млявий і ледь переставляв ноги.

– Пані лікарю, будь ласка, вилікуйте мого синочка. З ним таке коїться...

– Що його непокоїть? – І лікар-сова поглянула з-під окулярів на принішклого зайчика, в якого від страху тремтів хвостик.

– Розумієте, він нічого не хоче робити. Що йому не доручиш, у нього не тільки руки – навіть вуха опускаються.

– Це дуже важка хвороба, і нею можна заразити інших, – попередила лікар-сова. – Назву цієї хвороби не

117

Заяпитання для обговорення:

- Який діагноз поставила лікар-сова?
- Який рецепт вона виписала зайченяті?
- Чи може людина змінити риси свого характеру? Обґрунтуйте свою думку.

Підсумуйте: «Кожен може виправити якісь негативні риси свого характеру, варто лише захотіти цього і докласти зусиль».

Підсумкові завдання (закріпити отримані знання)

1. Зачитайте висновки:

- Головне в людині – це її внутрішня краса.
- Внутрішня краса виявляється у вчинках людини.
- Людина може бути зовні не дуже гарною, але доброю і лагідною. За це її любитимуть і поважатимуть, вона матиме багато друзів.
- Важливо виховувати в собі позитивні риси характеру.

2. Домашнє завдання (виконується за бажанням дітей).
Запропонуйте дітям виконати За-

вдання 3 у Роздавальних матеріалах для учнів.

Завдання 3

 Знайди й обведи слова, які позначають позитивні риси характеру.

Ф	А	В	І	Е	Д	Д	О	П	А	К	Ф	С	А	С
А	Т	І	П	Н	А	И	П	Р	В	Й	Н	П	Т	Т
К	А	Д	О	В	П	С	Л	Л	Т	О	Е	Р	В	У
Т	О	П	Х	Я	Л	Ц	І	М	І	Н	Д	А	Б	Р
И	Й	О	Д	Е	Ш	И	Ш	У	П	Д	Й	В	С	В
В	П	В	Й	Е	Н	П	В	Ж	И	В	А	Е	У	О
Н	И	І	К	С	К	Л	Я	Н	В	Д	І	Д	В	Т
І	Н	Д	Ф	Н	Ч	І	Ю	І	Д	О	Ч	Л	Ф	Л
С	Ж	А	П	І	И	Н	Х	С	Ш	Б	Т	И	Й	И
Т	В	Л	В	С	А	О	Й	Т	Н	Р	У	В	З	В
Б	А	Б	Д	Т	В	В	А	Б	Т	О	Ж	І	Х	І
К	А	Н	Ж	Б	И	А	И	З	Я	Т	Н	С	Д	С
І	П	І	Ю	Ч	Д	Н	Ш	Ж	Ф	А	Л	Т	И	Т
С	Р	С	І	Н	Л	І	О	У	Й	Ц	І	Б	С	Б
Т	В	Т	С	Р	Ш	С	Л	П	Щ	Н	Ф	О	П	С
Б	Л	Б	М	Т	В	Т	У	П	Ю	Б	О	Б	В	А
Ш	О	Е	Т	О	Ю	Б	Г	Й	О	Е	І	С	А	Б
Д	О	Б	Р	О	З	И	Ч	Л	И	В	І	С	Т	Б
Ч	Д	П	Н	Д	Д	Ф	Ю	Ф	П	У	Т	Д	Л	Е
Н	А	Д	І	Й	Н	І	С	Т	Б	В	М	У	Л	Й
Ч	И	А	Щ	Л	Ф	Ф	М	И	А	Б	Й	Т	Е	В
З	Н	А	П	О	Л	Е	Г	Л	И	В	І	С	Т	Б

Підказка:
доброта, турботливість, чесність, справедливість, відповідальність, мужність, надійність, наполегливість, дисциплінованість, активність, доброзичливість.

120

3. Підсумкова вправа. Запропонуйте учням уявити магазин, де вони можуть обміняти одну рису свого характеру на іншу. Запропонуйте їм по черзі сказати, що вони хотіли б віддати і що, замість цього, придбати в такому магазині.